Timişoara, 1895. Anul II. Nr. 253. Mercuri în 15 (27) Novembre.

DREPTATEA

Apare în fie-care ḑi de lucru la amiaḑi.

Preţul 10 fl. pe an (pentru străinătate 37 frci). — Numeri singuratici 5 cr. — Tacsa de inserţiuni: 1 cm. □ 1 cr., plus 30 cr. timbru. — Toate abonamentele şi tacsele se plătesc în Timişoara.

Redactor responsabil: Adrian P. Deseanu.

Redacţiunea şi Administraţiunea: Timişoara, cetate, strada Zápolya (Temesvár, Festung, Zápolyagasse), Nr. 41.
Telefon (linia de stat Viena, Budapesta, Arad) Nr. 4.

Se va disolvá dieta?

Timişoara, 27 Novembre n.

Aḑi este numai o posibilitate, mânepoimâne poate sĕ fie realitate disolvarea dietei actuale. Cam multe şi cam numĕroase sunt presemnele, că aşa va fí. Afară de cele ce depind de la cunoscuta voinţă a detentorilor de putere cu: »ha akarom vemhes, ha akarom nem vemhes«, înregistrate în nrii antecedenţi ai organului nostru, jurnalul »Hazánk« încă poate sĕ aibă dreptate când ḑice: »de ce folos ar fi listele de alegĕtori cele falsificate din partea organelor guvernului, dacă guvernul nu ar avè intenţiunea de a trage din ele foloasele?«

În legătură cu disolvarea stă escrierea şi efectuirea alegerilor, cari ne interesează.

Fie ele încă în anul acesta, fie în cel viitoriu, ele tot vor fí, şi de ací resultă întrebarea: *Cum ne află sau ne vor aflá alegerile pe noi?*

Unele organe de publicitate neromâne, de cele ce-şi primesc inspiraţiunile de la *Pázmándy Dénes*, deja au slobodit în publicitate ştirea, că »românii naţionali« încă vor întrá în activitate, ear' »organul acreditat« din Sibiiu — se vede, că s'a simţit atins — s'a grăbit a dá o dementare, dar' nu tocmai cum se cade, ci abia, cum se ḑice, cu jumĕtate de gură.

Numitul organ ḑice: **„De o nemijlocită acţiune a fost vorba, întrĕ conducătorii români, dar' de abandonarea passivităţii — nu!“** Eată un moment ce causează confusiă.

Va sĕ ḑică: vorba a fost întrĕ *»conducătorii români«!* Logica şi esplicările nu mai impoartă, pre cum — pentru noi — multe-multe altele încă nu mai impoartă. Impoartă însĕ foarte mult situaţiunea noastră internă în care ne aflăm.

Va fí bine sĕ ne ocupăm de ea, măcar per tangentem.

Ca partid român-naţional, cum eram, suntem de fapt disolvaţi; comitetul nostru naţional ca atare, cu aceleaşi misiuni şi cu aceeaşi autoritate, de fapt nu mai esistă; de convocarea unei conferinţe generale electorale a delegaţilor etc., nu mai poate fi nici vorbă, căci o astfeliu de întrunire aḑi nu se mai admite nici a se convocá, necum sĕ se permită a se întruní. Toate aceste *mici* câştiguri şi cuceriri ale oamenilor din trecut au fost, cu sau fără voia şi vina altora? — Dumneḑeu va ştí — sterse din activul şi dintrĕ organele luptei şi activităţii noastre naţionale.

O organisare generală a partidului nu mai esistă aevea, ci numai în închipuiri. Un mod sau modalitate de a ne conţelege cu toţii, fie măcar şi numai pe calea jurnalistică, încă nu esistă: noi cel puţin nu avem nici o cunoştinţă despre esistenţa lor.

În locul tuturor acestora, pe cari le aveam oare-când, aḑi ce avem, pe cine avem?

Avem, pre cum auḑim şi cetim, »conducĕtori«, »conducĕtori români«. Se intonează aceasta din o parte oare-care, de cel puţin 10-ori într'un articol. »Conducĕtori«! Frumos nume, falnic nume! Cei ce'l poartă şi'l au, au tot cuvêntul de a se mândrí cu el. Dar' cine li-l'a dat, cum şi când li-s'a dat acest nume? Acesti »conducĕtori români« nu ni-se numesc cu numele, nu ni-se descopĕr pe faţă onoratele lor nume. Nu-i ştim cine sunt ei, ce sunt ei? Sunt ei într'adevĕr români sau doară şi neromâni, dar' totuşi »conducĕtori români«? Nu ştim de unde sunt ei: din Ungaria, Ardeal, Banat sau doar' din alta ţeară? Cu atât mai puţin putem ştí de unde şi cum, prin cine şi din ce feliu de incident li-s'a dat frumosul nume de »conducĕtori« şi încă de conducĕtori »români«. Cine i-a recunoscut de atari? Ar trebuí sĕ ştim cu toţii *unde şi spre ce scop final* ne »conduc«?

E foarte de lipsă aceasta şi din alt punct de vedere.

Poporul român, ḑice-se, s'a cuminţit, s'a deşteptat . . . »*a progresat enorm în maturitate politică*« sĕ nu se poftiască dar' de la dînsul sĕ urmeze orbiş »conducĕtorilor« fără de a-i vedĕ, fără de a-i cunoaşte. Sĕ nu se poftiască, ca poporul român sĕ se dee simplă unealtă şi instrument la ajungerea scopurilor — politice sau nepolitice cum ar fi — ale conducĕtorilor, cari scopuri poporului îi sunt ascunse, sau cel puţin necunoscute.

Adevĕraţi »conducĕtori« şi binevoitori ai poporului nici că pot pretinde aşa ceva.

»Sub espresiuni de tot elastice, pre cum sunt a bună-oară »totalitatea aspiraţiunilor şi vindecărilor *noastre*« (ale cui?), — »realisarea mĕreţelor sale scopuri« şi sub »politica noastră naţională« ş. a. ş. a., nu se poate nici de cât subînţelege un act concret al acţiunei noastre electorale, ba nici măcar însuşi »programul naţional«, ci omul cu bună pricepere politică este mult mai mult înclinat a crede, că stă de faţă cu o pĕcătoasă tentativă: de a îmbetá lumea cu apă rece, de a o ameţí la cap cu vorbe sonore!

Dar' sĕ revenim la »conducĕtori«.

Sub această titulatură nu cunoaştem cutare corporaţiune sau »grup« particular. Recunoaştem că am avut delegaţi la cunoscutele conferinţe din Sibiiu, recunoaştem că adunarea generală pomenită aveá un »comitet« ales din sinul sĕu, care — »conduceá«. Dar' aceste corporaţiuni aḑi au încetat de a mai esistá de fapt şi în mod legal. Cei ce »conduceau« în calitate de »comitet« nici au fost nici pot fí aḑi »conducĕtori români«, »conducĕtori ai naţiunei«. Dacă această titulatură li-se dă ori le compete pe temeiul că »au fost«, atunci ar trebuí, ca mult mai mulţi şi mai diferiţi bărbaţi ai noştri sĕ poarte numele de »conducĕtori români«. Adecă toţi aceia cari *au fost* şi mai târḑiu au încetat a fi membri ai »comitetului« esistat naţional. Căci şi unii şi alţii »au fost« ear' aḑi şi unii şi alţii — nu mai sunt.

Foişoara „Dreptăţii“

În pragul morţei.

Ea învêrtiá un ariston
Pe lângă hala unei pieţi
Şi invitá pe trecĕtori
Sĕ le ghîciască din planeţi.

Un papagal, frumos, dresat,
Trăgeá bilete din cutii
Şi se opriau în jurul ei
Bĕtrâne, fete şi copii.

O babă, iat-o c'a venit
Sĕ-i spună cât va mai trăí?
Ear' fata 'n grabă i-a cetit
Planeta scoasă din cutii:

»*Trăi-vei şeapte-ḑeci de ani!*«
Dar' baba atunci încremení;
Căci păn' la şeapte-ḑeci de ani
Numai aveá, de cât o ḑi.

Petru Vulcan.

Lumină de lună.

(Traducere.)

O palidă rază de lună se lăsă pe straiul ce mĕ acopereá în pat. — Apa din păhar tremurá încetinel. Ce puteá sĕ însemneze? A fost oare profunda tăcere ce o făceá sĕ tremure? Ea tremurá mai tare, tot mai tare — se întindeá — circumferinţa ei creşteá tot mai mult. Nu mai puteam deosebí nimic, totul erá numai lumină de lună . . . . feerică . . . . palidă . . . . lumină de lună! . . .

Erá o cale lungă printrĕ arborii îmbrăcaţi de toamnă, preste frunzele îngălbinite se întinse ca un vĕl fin palida lumină a lunei!.. Şi totul erá atât de serios, atât de straniu, — un uşor şi dureros cuget la moarte . . .

Şi colo departe, în neţermurita zare, la capĕtul drumului lung se mişcá ceva . . . . veniá tot mai aproape . . . . . tiptil păşiá de-alungul drumului, cu capul plecat păşiá, — mânile ei erau lăsate în jos de-alungul corpului istovit, ca moarte! . . .

Pe cap aveá o ramură de frunze 'ngălbinite, moarte, şi pe unde păşiá îi tremurá de pretutindeni lumina palidă în frunzele din negru-i pĕr! . . . . . Tot mai mult se apropiá omul, lin, fără un leac de sgomot! . . . . Şi omul acesta eram eu!

La spatele lui stăteau arborii cugetând lugubru şi posomorit la moartea lor. Tăcênd se desprindeau frunzele de pezmicele lor şi picau fără sgomot la pămênt, l'au vĕḑut şi trebuiau sĕ moară! Şi tot mai aproape veniá omul, ochii lui nu vedeau frunzele ce muriau, ci treceá tot mai departe . . . .

Mergeá şi el sĕ moară? . . .

Erá acolo şi un lac afund şi întunecos, arbori pleşuviţi în giuru-i, la cari ici-colo atârnau prin ramuri frunze ofilite, tomnatice gânduri! — Şi omul sosì la lac şi privì la apa cea tulbure, şi privind aşa adânc, îi sburá durerea crâncenă din faţă, ochii i-se îmblânḑiră, o dulceagă şi molatecă durere i-se lăsă pe faţă şi o lacrimă 'i picá peste obraḑi în apa cea adâncă.

Şi se coborî în apă afund, tot mai afund, creţele feţei i-se netedіau din ce în ce, apa 'i ştergeá durerile din faţă. Încet păşiá 'nainte, tot 'nainte. Deodată se cufundă, se lăsă încet la fund. — Pe suprafaţa apei pluteá ramura singură, din care lumina lunei se desprinse, întinḑêndu-se peste latul apei. El zăceá acolo jos, nemişcat — tăcut — dormind. Cu pletele-i ude se îngâná apa! . . . . Nu erá frumos aceasta, nemărginit de frumos? El zăceá atât de tăcut şi apa atât erá de rĕcoroasă! Nimic nu'l dureá, dormiá atât de fericit, neconturbat, căci — erá mort, da, erá mort!

Acolo jos zăceá omul, dormind, tăcut! Pe latul apei luceá palida lumină de lună, şi ca o barcă părăsită pluteá singuratică ramura cu frunzele galbine şi moarte, — şi omul eram eu!

Fidelio.

Sĕ băgăm de seamă, că încurcatura este teribil de mare, ear' cei ce — ḑice-se — ne voesc binele, nu fac de cât îmbeată lumea cu apă rece, o ameţesc la cap!

Se pretinde oare-cum în mod imperativ sĕ facem şi sĕ 'mplinim una şi alta, dar' nu ştim cine e, ce e cel ce o pretinde.

De aici sĕ binevoească a începe acţiunea cei ce au adus trebile până aci.

Recuceriască-şi firma şi titlul perdut, atunci vom şti cu cine avem de lucru şi cu cine sĕ stăm de vorbă.

Un rĕspuns

la mulţămita publică a Dlui Prof. Weigand.

În mulţămita publică ce o adresează Dl Prof. Dr. Gustav *Weigand* publicului român din Banat, pentru buna primire ce i-s'a făcut pretutindeni în călătoria sa de studii, — cetim în Nrul 243 al jurnalului nostru *„Dreptatea“* următoarele rênduri de încheiere:

. . . „În multe locuri mi-s'a făgăduit că mi-se va trimite vre-o carte sau notiţă, sau o listă, sau cântări, sau alt-ceva, — şi nădăjduesc, că toţi vor împlini făgăduielile lor *ca sĕ pot* numĕrá între alte multe calităţi ale bănăţenilor şi *„die Zuverlässigkeit“* pentru care, mi-se pare, nu este cuvênt, — dar' *bănăţenii sĕ probeze* că esistă într'adevĕr.“ — —

Pe Dl Prof. Weigand îl va interesá a bunăseamă sĕ afle, că bănăţenii nu ḑic nici-când *„nădăjduesc“* ci cel mult *„am nădejde“*. În schimb însĕ pentru *„zuverlässig“* se poate ḑice, că bănăţenii sĕ probeze că sunt *„de nădejde“*.

Dar' altul este scopul care ne îndeamnă sĕ scriem aceste rênduri.

Va sĕ ḑică, calitatea poporului român din Banat, de a fi sau nu *„de nădejde“* în ochii Dlui *Weigand*, va fi cântărită după cât de complet va fi numĕrul făgăduielilor *împlinite*, pe cari Dl *Weigand* le-a apucat incidental, în călătoria sa prin Banat.

E posibil însĕ, că ici-colo vre-o promisiune sĕ rĕmână, — te miri cum — neîmplinită, graţie stăruinţei Dlui Weigand de a fi căutat în călătoria sa, de preferinţă straturi sociale, preţioase pentru studiul sĕu, dar' cari nu 'şi pot dá totdeauna bine seamă despre importanţa unei astfeliu de promisiuni. E posibil, că unui om bun, de feliul acesta, nici prin minte sĕ nu-i vină, că promisiunea dată din însufleţire, dar' poate într'un moment când el însuşi nu puteá sĕ ştie hotărît, dacă îi va succede sau nu sĕ pună mâna pe ceea-ce i-a scăpat sĕ făgăduiască, — va dĕrîmá în cestiunea caracterului moral al unui întreg popor.

Nu ştim cine a promis, cine n'a promis.

Dar' nu putem înţelege, că un savant de greutatea Dlui Prof. Weigand, într'o adresă publică, sĕ poată face dependentă o mare calitate morală a unui întreg popor, de la *făgădueli incidentale*, particulare şi poate nepreparate îndeajuns.

Eacă o nenorocire, cu care nici Dl Prof. Weigand nu credem că va persistá sĕ ameninţe bănăţenii, cu toate că ni-a pus'o în vedere, în mod public şi precalculat. — Nu am ḑice nici un cuvênt, dacă deasupra moralului nostru Dl Weigand n'ar fi credut de bine sĕ atârne de un fir atât de subţire o grea sabiă a lui Damocle.

În momentul când suntem mişcaţi de cuvintele calde ce ni-le trimite, îl rugăm sĕ nu uite, că cu toată starea noastră, încă înapoiată, noi am ajuns sĕ înţelegem, că e mai viu interesul personal al Dlui Prof. Weigand de a face studii cât se poate mai perfecte, asupra poporului român, de cât interesul *acestuia* de a se dovedí că este un perfect object de studiu.

L'am primit cu respect şi iubire pe Dl Weigand. —

Dar' aceasta nu am făcut'o pentru ca în studiile sale etnografice, ce ne promise, sĕ ni-se atribue calitatea de — *ospitali*, căci ospitalitatea e o calitate destul de frequentă chiar la triburile semiselbatice, poate mai mult de cât la popoarele civilisate. Ceea-ce 'l rugăm sĕ nu uite în publicaţiunile sale este, că şi atunci, când nu o dă pe faţă, — Românul bănăţean are un fin simţĕmênt de reagenţă pentru tot ce se petrece cu el. Acest simţĕmênt merge până a'l face sĕ stee uimit în faţa faptului, că un savant german, la care ţine atât de mult, îi cere *publice* sĕ probeze, că în scrisoarea lui esistă *„Zuverlässigkeit“*-ul, şi că aceasta probă, — miră-te bănăţene, — ar fi terminată în momentul, când s'ar întêmplá sĕ incurgă la Dl Prof Weigand toate promisiunile!

Ce s'ar ḑice oare, dacă bănăţeanul, invenţios din fire, ar găsí în scrisoarea dlui Weigand, o ocasiune nu se poate prielnică, — ca sĕ poată face şi el studiu despre *„Zuverlässigkeit“*-ul savanţilor germani!

Aşa-i, că ar comite o necuviinţă? Îl rugăm pe dl Weigand sĕ scrie în studiile sale etnografice, că bănăţeanul nu ar face aceasta nici odată, sau cum ḑice el: *„odată cu capul!“*

Câţiva bănăţeni.

Austro-Ungaria.

În Bucovina ca la noi. Sub titlul „Procedură prietinoasă pentru Români“ „Gaz. Bucov.“ scrie următoarele:

„Consiliul şcolar districtual din Storojineţ cu hotărirea din 29 Octobre a. c. Nr. 1788 a derogat conclusul consiliului şcolar local din Suceveni, prin care s'a decis introducerea limbei române ca limbă de oficiu şi de corespondenţă. Contra hotărirei acesteia s'a înaintat din partea consiliului şcolar local un recurs cătră consiliul şcolar al ţĕrii prin consiliul şcolar districtual din Storojineţ, care însĕ a refusat recursul fără-ca sĕ'l fi presentat mai departe; tot odată a refusat şi 12 rapoarte cu intemeearea, că sunt scrise în limba română. Consiliul şcolar local din Suceveni a presentat deci recursul şi raporturile direct consiliului şcolar al ţĕrii. Suntem curioşi cu ce bunăvoinţă vor fi ele aici primite?“

Fraţi de cruce 'n transacţiune, fraţi şi 'n opresiuni stimabilii detentori!

Fusiunea partidelor independiste. Comisiunile esmise din ambele fracţiuni ale partidului independist au ţinut conferinţe în localităţile lui Kossuth Ferencz, dar' foarte puţin au dat înainte carul fusionărei. Mercuri se vor întruní la nouă conferinţă, ca sĕ se consulte asupra oare-cărui espedient. — Doar' vor urní odată carul înţepenit în noroiul divergenţelor şi intrigelor!

Proces de presă. În procesul intentat „Zastavei“ pentru articolul scris de N i c o l a T o m i t s, proces pertractat înaintea curţei cu juraţi din Seghedin, şi despre care se face amintire şi în nrul de eri al ḑiariului nostru, *autorul a fost osândit la* **1 an temniţă de stat** *şi 500 fl. amendă.* —

Eată o nouă dovadă, că trăim în era î m p ă c i u i r e i naţionalităţilor!

Regele şi milleniul. Regele a 'mbogăţit programul sĕrbărilor millenare ale maghiarilor cu un punct. A dispus, ca punerea petrei de inaugurare a noului palat regal din Buda sĕ se facă cu mare solemnitate în 2 Iuniu 1896, adecă tocmai pe timpul sĕrbărilor millenare. Astfeliu sĕrbările acestei inaugurări se incorporează sĕrbărilor millenare. —

Aşa stă scris în „Magyar Hirlap“, aşa o dăm, lăsând s'o comenteze fie-cine după bunul sĕu plac.

Străinătate.

Complicaţiunile din Turcia. (C o n s a n t i n o p o l, 25 Novembre.) În cercuri bine informate se lansează ştirea, că în palatul Jildiz este serios discutată ideia de a denumí de nou pe *Said* paşa de mare-vizir. Faima aceasta însĕ este primită cu mare reservă, fiind-că de când e mare-vizir *Halil-Rifuat* paşa, în Asia-mică s'a potolit foarte mult mişcarea armeană.

(P e t e r s b u r g, 26 Novembre.) Conform pĕrerei sferelor guverniale de aici, *marile puteri împreună cu Rusia ar trebui sĕ se adreseze patriarchului armean din Constantinopol şi comitetului armean,* ca acestia sĕ nu aţiţe armenii la turburări. Guvernul rusesc în timpul din urmă a câştigat mai multe dovedi, că mişcarea armeană are caracter revoluţionar. Astfeliu în Armenia-rusească a aflat charte litografate, în cari Armenia-turcească şi Armenia-rusească e presentată ca o Mare-Armenie cu capitala Tiflis. În Armenia-turcească s'au aflat mai multe scrisori în limba englează, în cari armenii sunt provocaţi sĕ continue lupta contra dominaţiunei turceşti, căci le este asigurat spriginul Europei. În Armenia-rusească autorităţile au confiscat manifeste revoluţionare, cari provin de la comitetul armean din Athena.

(B e r l i n, 26 Novembre.) Pe aici se rĕspândise faima, că ministrii *Bronsart*, *Berlepsch* şi *Marschal* şi-au înaintat cererea de dimisiune din causa, că împĕratul *Vilhelm nu aprobă demonstraţiunea de escadre din Constantinopol.*

(V i e n a, 26 Novembre.) Lui *N. W. Tagbl.* i-se raportează din Constantinopol: Sultanul a notificat oficios puterilor din alianţa triplă, că vrea sĕ realiseze reformele în Armenia. Împĕratul Germaniei a recomandat cu mare aplomb sultanului sĕ primiască sfatul puterilor.

Faptul acesta e cu atât mai de importanţă, cu cât Germania, carea mai puţin e interesată în cestiunea orientală, până acum observáse în aceasta afacere o ţinută foarte reservată.

(A t h e n a, 26 Novembre.) Toate ḑiarele se ocupă cu evenimentele din Creta; cele oposiţionale jubilează şi poftesc cretenilor noroc la curagiul şi temerara lor decidere. *Akropolis* sub titlul R e g e l e e l i n i l o r scrie următoarele: Situaţiunea a întrat în fasă foarte critică; cretenii şi noi suntem una, cretenii un Dumneḑeu şi un rege au; Dumneḑeului lor se roagă pentru putere şi siguranţă; de la regele lor sperează că-i va conduce în luptele lor.

(C o n s t a n t i n o p o l, 26 Novembre.) Nelinişte a în poporaţiune încă tot se manţine, mai ales în suburbiile Scutari şi Stambul. Câteva şcoale turceşti sunt puse sub supraveghiare militară. Comitetul ottoman liberal a publicat o proclamaţiune, în care respinge ori-ce comuniune cu comitetul armean şi pretinde egalitate de drepturi politice împreună cu siguranţa averei şi a vieţei şi restituirea în vigoare a cartei din 1876.

Revisuirea constituţiunei bulgare. (S o f i a 26 Novembre.) Se lansează faima, că propunerea subscrisă de 35 deputaţi, între cari şi însuşi, *Radoslavov*, ce se va subşterne sobraniei Vineri, şi în care se cere modificarea articolului XXXVIII. al constituţiunei, nu va fi admisă la desbatere, fiind-că nu e provĕḑută cu 44 subscrieri, după cum pretinde constituţiunea.

Din scupcina Sĕrbiei. (B e l g r a d, 26 Novembre.) În şedinţa de eri după amiaḑi s'au ales cei şease candidaţi de presidenţi; acestia sunt: Milutin *Garaşanin*, Dragomir *Rajovici*, *Obrelovici*, *Rajcici*, *Nicolici* şi *Simici*. Se ḑice, că regelĕ va întări de president pe *Garaşanin*, ear' de vicepresident pe *Rajovici*. În şedinţa de mâne se vor alege notarii şi comisiunile.

Programul guvernului sĕrbesc. (B e l g r a d, 25 Novembre.) Clubul partidului progresist şi-a ales eri de president pe Mihail *Pavlovici*, ear' de vice-president pe Liuba *Molerovici*. După constituire ministrul-president *Novacovici* a rostit un discurs în care a desvoltat activitatea guvernului şi a enunciat, că regularea afacerilor financiale, afară de ridicarea împrumutului, împedecată prin evenimentele din Turcia şi prin crisa bancei ottomane, — este terminată aproape total. Acum însĕ sunt delăturate toate pedecile, şi în scurt timp şi aceasta parte va fi finalisată. Pentru consolidarea finanţelor guvernul a elaborat un project de lege. Accentuează, că prin escomunicarea haiducilor siguranţa publică s'a îmbunătăţit, şi ca Serbia 'şi va dá silinţa sĕ-şi recâştige încrederea Europei.

Budgetul Italiei. (R o m a, 26 Novembre) Ministrul de finanţe a presentat eri camerei budgetul pro 1896—97, cu un *escedent activ de 8,020.000 Lire.* În esposeul sĕu ministrul a dat espresiune speranţei, că escedentul arĕtat în budgetul pro 1895—96, la încheerea definitivă a bilanţului va fi şi mai mare.

Dieta de la Budapesta.

Camera deputaţilor.

— Şedinţa de la 25 Novembre n. —

Partea primă a şedinţei a ocupat'o desbaterea în a treia cetire a projectelor de lege despre căile ferate vicinale, care în adevĕr a constat numai din cetirea projectelor. La începutul şedinţei erá sĕ se întêmple earăşi un „incident“. Deputatul *Szalay* Imre aveá nedumeriri în privinţa capabilităţei camerei de a luá concluse valide. Presidentul *Szilágyi* însĕ l'a liniştit prin dispunerea numĕrărei deputaţilor, în urma căreia s'a constatat îmbucurătoriul fapt, că sunt presenţi 100, — cetească poporule contribuent u n a s u t ă de deputaţi dintrĕ patru sute şi jumĕtate! —

După măcinarea acestor projecte a vorbit *Szalay* Károly contra budgetului luând în zeflemea scăderile actualului sistem de guvernare. După dînsul a urmat *Polónyi* Géza, care într'un discurs de $2^1/_2$ oare arată, că în decurs de 25 ani s'au făcut destule esperimente cu basa dată prin transacţiune şi s'a dovedit din destul, că fericirea Ungariei (Maghiariei) întrĕ cadrele acestei transacţiuni nu se poate realisá. La finea discursului pledează pentru venirea lui Apponyi la guvern, ḑicênd, că până când va succede eluptarea completei independinţe, doreşte sĕ ajungă la guvern Apponyi, care ar realisá aspiraţiunile naţionale realisabile în cadrele transacţiunei. — Se 'nţelege, că de la partidul independist şi de la cel apponyist oratorul a primit calde felicitări pentru acest discurs.

Ultimul orator a fost *Lukács* Gyula, care a vorbit contra budgetului şi contra partidului poporal.

Corespondenţă.

Maidan, 25 Novembre n.

(Înmormêntarea preotului Romul Popovici.)

În unul din numerii precedenţi ai „Dreptăţii“ vi-s'a telegrafat din Oraviţa perderea preotului Ticvaniului-mic, *Romul Popovici.*

Fiind aceasta perdere una din cele mai adânci simţite, cred că nu voiu abusá de pacienţa on. redacţiuni şi a on. public cetitoriu când în liniamente cam scurte voiu raportá despre înmormêntarea sa.

Ca fulger s'a lăţit vestea morţei acestui brav păstoriu, dar' şi mai vrednic luptătoriu naţional în aceste ţinuturi. Încă 'nainte de ajungerea anunţurilor funebrale tot pregiurul ştiá, toţi îl deplângeau ca pe adevěratul preot şi vrednicul slujitoriu al naţiunei sale.

Morbul sĕu a prevenit numai şi numai din luptele ce am trebuit sĕ avem cu sbirii guvernului la alegerile municipale, şi n'a durat mult timp şi moartea şi-a cerut jertfa sa.

Înmormêntarea s'a făcut cu o rară pompă, celebrând 8 preoţi în frunte cu părintele protopop Alesandru Popovici, şi o mulţime de învĕţători cu alt public ales din aproape şi dinpregiur circa 400, un ce foarte rar într'o comună rurală.

Durerea este cât se poate de mare, căci dragostea faţă de el a fost nemărginită; dovadă că calităţile sale sufleteşti au fost nobile, căci preoţimea, de şi abia în vêrstă de 28 de ani, l'a ales membru al scaunului protopopesc, ear' poporul — membru în direcţiunea Institutului de bani din Oraviţa, şi la ultimele alegeri membru comitatens.

Sub dînsul comuna Ticvaniul-mic — carea 'nainte de venirea sa erá o adevěrată ruină — a ajuns la o aşa înflorire, în cât se poate numĕrá între cele dintâiu comune ale tractului. Dînsul cu zel şi abnegaţiune delăturând pedecile, neînţelegerile confesionale ce erau în comună, a restabilit pacea între fraţii de un sânge, a dat comunei şi bisericei alta direcţiune sănĕtoasă spre fala şi mărirea comunei Maidan, din al cărei sin a eşit şi al cărei fiiu iubit erá.

Meritele sale prin restabilirea înţelegerei frăţeşti, prin renovarea bisericei, prin crearea unei fundaţiuni biserice-şcolare în suma de 100 fl., şi ajutorarea fraţilor lipsiţi la nevoi, îl face în memoria Ticvănenilor-mici neuitat şi nemuritoriu. S'a şi găsit acest recunoscĕtoriu popor sĕ-i dee tributul cel din urmă în un numĕr prea însemnat în comuna sa natală Maidan.

Numai dascălul sĕu, acela pe care l'a preţuit, ocrotit şi acoperit până ce a fost în vieaţă, nu a aflat de cuviinţă a luá parte la înmormêntare, nu din vre-un impediment oare-care, ci scurt şi adevĕrat dis: din rĕinţă. Trist şi dureros!

Durerea şi întristarea se potenţară şi mai mult, când scriind aceste şire trebue sĕ adaug şi a doua catastrofă ce a urmat morţei sale prin moartea soţiei sale, rĕmânênd două orfane fără scut şi fără mângâiere. Aşa dar' într'un timp destul de scurt (4 dile) am perdut un tată bun şi o mamă credincioasă.

Bunul Dumnedeu însĕ sĕ mângâie pe adânc obidatul tată, ca cu destulă tărie sufletească sĕ poată creşte orfanele rĕmase şi sĕ le fie el tată bun şi îngrijitoriu.

A.

Cronică.

Timişoara, 27 Novembre n.

† Alex. I. Odobescu. Ni-se scrie din Bucureşti cu data de 10 Nov. v.: Astădi s'a mai stins de pe orisonul României un luceafer strălucitoriu. Alexandru Ioan *Odobescu* nu mai este printre cei vii. România întreagă perde pe unul dintrĕ cei mai buni fii ai sĕi. Şcoala română, în general, plânge pe unul dintrĕ cei mai ilustri şi mai devotaţi ai ei dascăli. Alex. I. Odobescu, coborît din una dintrĕ cele mai ilustre şi mai vechi familii româneşti, fost ministru, prof. universitar şi membru al Academiei române, erá un bărbat genial, profesor de o erudiţie vastă, un talent estra-ordinar, un scriitoriu neajuns în mânuirea limbei româneşti, o inimă pururea însufleţită şi de o stăruinţă nobilă pentru progresul ţĕrii şi mai ales al culturii româneşti prin şcoală. Cine odată l'a vĕdut şi a vorbit cu dînsul despre causa românească, l'a admirat! — Golul făcut prin moartea lui, mai ales în şcoala şi în literatura românească, cu anevoie se va umplĕ. — Fie-i ţĕrina uşoară şi memoria binecuvêntată! („Gaz. Transilv.“)

O bibliotecă persecutată. D. Ig. Mircea, student în drept la universitatea din Bucureşti, ne roagă sĕ dăm publicităţii următoarele:

„Cred că este bine, ca ori-ce persecuţie şi nedreptate venită din partea ungurilor, sĕ fie adusă la cunoştinţa publică, ca astfeliu opiniunea publică sĕ fie edifiată de cum e persecutată limba română de către dînşii.

E un an şi jumĕtate de când, dorind sĕ înzestrez comuna mea natală Kacza, cotl. Tîrnava-Mare, cu o bibliotecă, am colectat de la sătenii mei şi de la alţi bărbaţi iubitori de cultură, din Bucureşti mai multe sute de volume, din cari 200 le-am şi espedat în sus disa comună.

Credeţi că au ajuns toate la destinaţia lor?... Nu! căci autoritatea ungară le-a supus unei censure straşnice aşa că bietele cărţi nici n'apucaseră bine sĕ vadă Ungaria, şi solgăbirĕul s'a şi presentat spre a le censurá.

Am fost şi eu de faţă cum şi preotul local. Solgăbirĕul, anume Boeriu, (român renegat) scrutează ori-ce carte filă cu filă, şi unde i-se păreá sau vedeá ceva vorbind despre unguri, se încruntá, se făceá serios, ear' cartea erá trecută în lista cărţilor agitătoare, aşa că în şovinismul lui, probabil de oare-ce cărţile erau din România, le-a declarat mai pe toate cu atari, până şi chiar istorioarele morale ale lui Rîureanu. Odată ce solgăbirĕul s'a convins de acest pericul, le-a espedat la Clusiu spre a fi din nou cercetate; apoi d'acolo la Seghedin şi mai la urmă la Pesta. Ministrul instrucţiunii le-a examinat şi dînsul; şi, după ce şi-a dat verdictul, au fost înapoiate, remânênd sacrificate 17 volume, cari s'au credut a fi periculoase esistenţei Statului ungar; restul scăpând de censură, astădi sunt puse la disposiţia sătenilor din Kacza, menite sĕ lumineze mintea lor cu frumoase cunoştinţe şi, dacă ar putĕ ele sĕ grăiască, li-ar spune consetenilor mei: „Ceteste-mĕ cu interes; sunt cu „faţa curată şi fruntea ridicată, — avênd afară de preţiosul meu conţinut — şi onoarea d'a fi stat pe banca acusaţilor în Clusiu şi Budapesta.“ — Cu toată stima. Ig. Mircea, student în drept.

Femeile ca studenţi universitari. La propunerea ministrului de culte şi instrucţiune publică regele a dat concesiunea, ca şi fetele *cari au absolvat şcoala superioară de fete cu eminenţă*, sĕ se poată inscrie ca ascultătoare ordinare la universităţile ungare din Budapesta şi Clusiu, cu restricţiunea, ca numai la facultăţile: filosofiă, medicină şi farmacie sĕ aibă drept a se inscrie. Dacă frecuenţa va fi mare, se va dispune instrucţiunea obligatoriă a limbei latine şi în şcoalele superioare de fete. — Aşa dară vom putĕ dice în curênd: domnul profesor Dr. Amalia Ştietot, sau domnul medic Dr. Luciola Înmormêntescu, etc. etc.

Nebunii aristocratice. În cele mai „distinse“ clase sociale a venit la modă a se dá serate în *grajdiurile cailor.* Ducele de Aumale a dat în dilele trecute un mare prând în grajdiurile sale din Chantilly. Baronul Franchetti, „Rotschildul venețian“ va arangiá cât de curênd o sĕrbare de carneval în grajdiurile de lângă palatul sĕu de pe malul Canalazzolui. De altcum — dice-se — grajdiurile acestea pot rivalisá cu cele mai frumoase saloane de gală, ear' caii adăpostiţi în ele sunt adevĕraţi aristocraţi patrupedi, cu cari domnii duopedi se pot amusá fără nici o genă. — Ce-ţi face îmbuibarea!

Miserie. În Dunaföldvár îşi tângiá amara vieaţă un cărăuş cu numele Gallai Antal, care din slabul sĕu câştig se susţineá de pe o di pe alta cu nevastă-sa şi doi copilaşi. De un timp încoace însĕ şi acest slab isvor de venit i-a secat cu totul, aşa că în dilele din urmă n'aveá la casă nici barem o bucăţică de pâne. Copilaşii cereau pâne, ear' aceasta nu erá. În desperarea sa şi mila faţă de copilaşi nefericitul în una din dilele trecute, când copilaşii earăşi cereau pâne, sărutându-i şi îmbunându-i, că vor avĕ pâne numai sĕ vină cu dînsul, a plecat cu ei spre Dunăre. La mal i-a mai sărutat odată, apoi luându-i pe ambii în braţe s'a aruncat în apă. Instinctul de vieaţă al băiatului — de şcoală — l'a îndemnat a dá din mâni şi din picioare, şi astfeliu ajutat şi de un val ce aveá direcţiunea spre ţermure, i-a succes sĕ scape. Tată-sĕu l'a întrebat cu glas dureros: „De ce eşi afară la miserie, copilaşul meu?“, apoi s'a cufundat în momêntul valurilor strîngêndu-şi la pept copiliţa. Băiatul acum e sub îngrijire medicală în spital.

Lume, lume, unde-ţi este dreptatea ta?! Colo îmbuibaţii fac baluri şi petreceri în grajdiuri alăturea cu caii, căci li-s'au tîmpat nervii pentru distracţiunile ordinare, ear' aici neagra miserie alungă la crime un tată de familie, care ar vrĕ sĕ lucre, sĕ câştige copilaşilor pâne, — dar' n'are unde, n'are cui!

Fapt demn de imitat. Corespondentul nostru din *Cebza* ne scrie următoarele: „Comuna politică din Cebza, esarêndând de la guvern regalele, şi neputându-le chivernisí fără deficit, întreaga representanţă comunală la propunerea judelui comunal şi la stăruinţa părintelui preot local, contra aşteptărilor câtorva jupânaşi din loc şi jur, au subarêndat cu un vot unanim regalele dimpreună cu darea de consum bravului locuitoriu din loc Sofronie Chirici tot cu aceeaşi sumă cu carea le-a fost esarêndat comuna de la guvern. — Urăm fraţilor Cebzeni din inimă, căci prin aceasta au dat dovadă de destoinicià şi ascultare cuvêntului conducĕtoriu, nutrind interes comun faţă frate de frate; au ştiut alege momentul bine venit de a se ajutá înşişi pe sine fără ajutoriul altora, dând şi încredinţând un isvor de câştig unui asemenea lor şi nu străinului, care va grijí că confraţii sĕi sĕ nu fie scurtaţi nimic din dorinţele lor, punêndu-le la disposiţie beuturi în calitate curată, nu ca jupânaşii cei sĕtoşi după câştiguri mari, cari cu esenţele lor artificiale omoară lumea.“ —

Petrecerea cu joc

arangiată de damele române de aici, în seara dilei de eri, a succes bine de tot. Public numĕros, ales şi frumos: nişte damicele şi nevĕstuţe tinere, admirate de toţi cǎţi le vedeau şi nu-şi luau ochii de pe ele. Petrecerea veselă, jocul foarte animat, dragostea generală în sală. Dintrĕ familiile presente am putut sĕ-mi notez pe următoarele. Din *Timişoara:* Familia Dlui protopop Dr. Tr. P u t i c i cu doamna, presidenta comitetului arangiatoriu; Dr. Aurel Cosma, N. Gherdan, prof. Mihuţa, Gaiţa, Alesandru Secoşan, P. Rotariu, Costa Mrza, Ilie Crainic, Petru Braşovan, G. Cornea, Toma Olariu, P. Olariu, Atan. Petrovici, Ales. Trăilescu, Petru Toader, Todor Vasilescu, Dimitrie Maniu, George Ioanovici (Babi), G. Carte, Costa Mihailovici (maere), Iorga Alesandru, Filip Petrovici, profesorul Blascovici, Zăriă, Kropp, Radislovici, Calinovici, Mil. Nancici, Dim. Covăsală (maere), Fidelius Krepin, Fr. Herdt, ş. a. ş. a. Din *provincia:* Familia Vaianţu, Dim. Roman, Persida Nedici, Sosa Obăgeanu (toate din Mehala), Lucian Şepeţan (Chisetĕu), Pomp. Dorca (Sustra), Ioan Balta, G. Bugariu (Beregsĕu), Eftim Milosav şi An. Paulişan (Murani), Dogariu (Ianova), Ig. Spên (Cerneteaz), Victor Rusu (Utvin), Wohlberger Lipót (Moşniţa), Ion Catina (Ghiroda), ş. a. ş. a. Din statul militar din loc: DD. vice-colonel *Mihălţianu*, căpit. *Popist*, ten. Stupariu, Dr. de medicină N. Popovici şi încă 3, a căror nume mi-au scăpat din memorie; DD. Adr. P. Desseanu redactor, Corneliu Iorgovici not. com. în Kuveşdi, Perlesz Bela, Oberschul Bela, Filip Petrovici, Hatvanek Frigyes ş. a ş. a. Petrecerea a durat, ca de regulă, până dimineaţa şi noaptea s'a dovedit de astă-dată prea scurtă. Venitul curat se apropie binişor de 300 fl. v. a. Felicităm din inimă pe arangiatoarele acestei petreceri.

Din societăţi.

Societatea de lectură „Petru Maior“ din Budapesta ne trimite următoarea **invitare:** Societatea de lectură „P e t r u M a i o r“ a tinerimei române din Budapesta invită cu toată onoarea la s e r a t a l i t e r a r ă - m u s i c a l ă, ce o va arangiá cu graţiosul concurs al domnişoarei Alma de Dunca Schiau Duminecă la 1 Decembre n. în „Redută“ (vigadó) sala Nr. V, cu următoriul program:

1. Cuvênt de deschidere rostit de preşedintele societăţii Drd. Florian Munteanu.

2. a) C. Porumbescu: „Earna“, b) I. Vidu: „Vino lele“, esecutate de corul societăţii.

3. „Carol al IX-lea“, poesie de G. Coşbuc, declamată de Ioan Scurtu, student în filosofie.

4. F. Liszt: „Balada H moll“, esecutată pe pian de Domnişoara Alma de Dunca Schiau.

5. „Însĕmnătatea societăţilor de lectură“. disertaţiune de Ilarie Chendi, student în filosofie.

6. P. Mascagni: „Cavaleria Rusticana“, duet esecutat pe pian şi violină de Domnişoara Alma de Dunca Schiau şi Ioan Buşiţa, student la academia de belearte.

7. „Jidanul călare“, anecdotă poporală de T. D. Speranţă, declamată de Iordan Popovici, student în filosofie.

8. a) Alesandru de Mocsony: „Pensée fugitive“; b) Schubert-Liszt: „Auf dem Wasser zu singen“; c) Alma de Dunca Schiau: „Fantasie Românească“, piese esecutate pe pian de Domnişoara Alma de Dunca Schiau.

9. a) C. Porumbescu: „Cântec Sicilian“, b) George Dima: „Hora“, esecutate de corul societăţii.

Preţul întrărei: de familie 2 fl., de persoană 1 fl. — Venitul curat este destinat pentru îmbunătăţirea stărei materiale a societăţei. — Începutul precis la oarele $7^1/_2$ seara. — Bilete de întrare seara la cassă. — Budapesta, 21 Novembre 1895. Comitetul. — Ofertele benevole în favorul societăţei se vor cuitá cu mulţămită pe cale diaristică.

Serviţiul telegrafic.

Viorica Mihali.

După încheerea nrului de eri ni-a sosit următoarea telegramă:

Deéş, 26 Novembre.

„Micuţa *Viorică* a dlui Dr. *Mihali* a rĕposat a seară în *difteritis.* Durerea părinţilor e nedescriptibilă.“ —

Ne asociăm durerei întristaţilor părinţi şi trimitem condolenţele noastre.

Învitare de abonament

la

DREPTATEA

Cu ḑiua de 30 Septembre a. c. stilul nostru, espiră abonamentele pe al III cuartal și cele făcute pe luna Septembre.

Rugăm și învităm pe dnii abonați sĕ grăbiască cu renoirea abonamentelor, ca astfeliu sĕ remânem în curent cu espediția foii.

Abonamentele se fac mai ușor prin mandate postale.

PREȚUL:

pe ¼ de an fl. 2.50

pe 1 lună 85 cr.

Rugăm a se scrie curat și legibil numele abonentului, locuința și posta ultimă, eventual sĕ se lipească pe mandatul postal adresa tipărită sub carea li-se trimite „Dreptatea."

Cu stimă

Administrația foii „Dreptatea."

Bursa de Budapesta din 25 Novembre 1895.

Datoriă de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000 . (sc. de d.)	5%	123.50
„ „ „ „ 10.000 . . . . „	4%	—.—
„ „ coroane ung. . . . . . „	4%	99.50
Obl. căilor fer. orient. 1876 . . . „	5%	126.75
„ „ „ de stat, 1889, aur. „	4½	129.—
„ „ „ „ „ „ arg. „	4½	101.75
Obl. cu premii ung., din 1870, 100 fl. buc. . . .		140.50
„ „ „ „ „ „ 50 „ „		140.—
Obl. de desdaun. regal., am., ung. . (sc. de d.)	4½%	100.75
„ „ „ „ croate . . . „	4½%	102.50
Bonuri rur. ung. . . . . „	4%	96.25
„ „ croate . . . . „	4%	97.—
Obl. regul. Tisei (Seghedin)	4%	143.75
„ hipot. croate, 100	5%	—.—
Asemnatele cas. de stat. 6 luni 100		—.—
Datoria de stat. com., hărtiă, Mai-Oct. . . .	4 2/10	98.75
„ „ „ „ „ Febr.-Aug. .	4 2/10%	98.75
„ „ „ „ arg. Jan.-Jul. . . .	4 2/10%	98.50
„ „ „ „ „ Apr.-Nov. . . .	4 2/10%	98.50
Renta de aur austr. (sc. de d)	4%	122.50
„ în coroane		98.50
Datoria de stat austr. 1854. 250 fl.	4%	149.—
„ „ „ „ 1860. 500 „	5%	147.50
„ „ „ „ 1860. 100 „	5%	158.25
„ „ „ „ 1864. 100 „		198.—
„ „ „ „ 1864. 50 „		198.—
Obl. oraș. Budapesta 1890	4½%	100.15

Bance.

Banca anglo-austriacă 120	170.—
„ pe acții Budapestană 100	129.50
„ „ „ a capitalei I emis. 100	98.—
„Hermes" intreprind. de bani 200	—.—
Banca de credit fiumană 80	126.50
„ „ „ gen. ung. 200	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu	435.75
„ „ „ pe acții Budast. 50	55.—
„ „ „ austriacă 160	—.—
„ „ „ „ din 4 Iuliu	351.50
„ industrială I ung. 150	197.—
„ „ și comerc. ung. 100	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu . .	112.50
„ croat-slavon. 100	—.—
„ de credit ung. 200	116.—
„ „ „ „ vechiă 100	—.—
„ „ „ „ II emis. 15 Iuliu	241.25
„ comercială ung. pestană 500	1132.—
„ com. și industr. bpestană 100	—.—
„ de credit fonciar centrală 500	590.—
„ croată de escompt 200	—.—
„ de escompt și zarafiă ung. 400 K. . . .	—.—
„ „ „ „ „ 15 Iuliu	259.—
„ austro-ungară 600	1000.—
„ „Unio" 200	—.—

Monede.

Galbenul ces. și reg. tesc.	5.95
„ „ „ „ verig.	5.93
„ austr.-ung. de 8 fl.	9.92
„ de 20 franci	9.93
20 marce	12.25
Lira de aur turcească	—.—
Argintul austr. și ung.	—.—
100 marce germ. în papir	61.25
„ „ „ de bancă pr. 31 Iuniu . . .	—.—

Scrisuri fonciare.

„Albina", inst. de econ 5%	100.76
Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani	101.—
„ „ „ „ „ 5%	101.—
„ „ „ „ „ 5½%	100.50
„ de credit ardeleană 5%	101.—
„ „ „ „ 4½% 40 ani	99.—
„ „ „ „ 4½% 50 ani	98.50
„ credit fonc. din Sibiiu 5%	102.25
„ „ „ „ „ 5½%	—.—
„ „ „ „ „ 6%	—.—
„ „ „ „ „ 4½% em. VI. . .	100.50
„ gen. din Sibiiu 1?0 5% 31.3 ani	—.—
„ „ „ „ 106 5% 40 ani	—.—
„ „ „ „ III emis 5%	102.25
„ „ „ „ IV emis. 4½%	100.50
„ I. de credit din Timișoara 5% . . .	102.—
„ I. „ „ „ „ 4½% . . .	99.50
Împrumut. băncii ung. hipotec. 4%	128.50
Obl. c. fr. bulg. 6%	122.—
„ cu prem. sêrb. 100 fr. 3%	40.—
„ „ „ „ „ „ (stamp. austr.) . 3%	40.75
„ soc. p. reg. Temeș-Bega 5%	140.—

Sorțuri private.

Imprumutul oraș. Viena din 1874, 100	174.50
Sorțuri din Buda 40	60.—
„ „ „ (st. austr.) 40	61.—
Sorturi reun. „Jó-sziv" 2	3.30
„ „ „ (st. austr.) 5	3.50
„ crucea roșie 5	12.—
„ „ „ (st. austr.)	12.50
Obligațiunile basilicei 5	9.75
„ „ (st. austr.)	10.25
„ crucea roșie italian. 25 lire . . .	12.75
„ „ „ „ (st. austr.) . .	13.—
Instit. de cred. austr. 100	198.—
Crucea roșie austr. 10	19.—
Sorți Pálffy 40	59.20

Prețurile bucatelor din piața Timișoarei.

De la 25 Novembre 1895.

După notările societății „Lloyd" din Timișoara.

Grâu, greutatea cualit. 78 chil. per 100 chil. .	5.85—5.90
Grâu, greutatea cualit. 79 chil. per 100 chil. .	5.90—5.95
Sĕcară, greutatea cualit. per 100 chil. .	4.60—4.70
Orz, greutatea cualit. per 100 chil. .	6.00—6.10
Ovĕs, venturat per 100 chil.	6.40—6.50
Cucuruz, nou per 100 chil.	5.70—5.75

Têrgul de producte pe termin.

Grâu Sept.-Oct. . . .	în bani per 100 kgr.	6.69 și 6.71
Grâu la Mart.-Apr. .	„ „ „ „ „	7.05 și 7.06
Grâu Maiu-Iuniu . .	„ „ „ „ „	—.— și —.—
Sĕcară la Sept.-Oct. .	„ „ „ „ „	5.06 și 5.07
Porumb Maiu-Iuniu .	„ „ „ „ „	6.13 și 5.15
Porumb Iul.-Aug. . .	„ „ „ „ „	5.07 și 5.09
Porumb Aug.-Sept. .	„ „ „ „ „	5.08 și 5.10
Ovĕs la Sept.-Oct. . .	„ „ „ „ „	5.87 și 5.89
Ovĕs la Mart.-April .	„ „ „ „ „	—.— și —.—
Rapiță Aug.-Sept. . .	„ „ „ „ „	9.45 și 9.50

Têrgul de producte din Budapesta.

(Prețurile de la 25 Novembre 1895.)

Specia	Cualitate	Prețul per 100 kgr. de la	până	Cualitate	Prețul per 100 kgr. de la	până
Grâu Bănățan vechiu . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bănățan „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bănățan „ . . .	78	6.60	6.65	79	6.70	6.75
Grâu Bănățan „ . . .	80	6.75	6.80	81	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „ . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.55	6.60
Grâu de la Tisa „ . . .	78	6.75	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Tisa „ . . .	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ reserv .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ „ .	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bpestan „ „ .	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu Bpestan „ „ .	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de la Alba „ . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Alba „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grân de la Alba „ . . .	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Alba „ . . .	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de Bacica „ . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de Bacica „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.60	6.65
Grâu de Bacica „ . . .	78	6.70	6.75	79	6.80	6.85
Grâu de Bacica „ . . .	80	6.85	6.90	81	—.—	—.—
Secară nouă, pr. . .	70—72	5.05	5.10	—	—	—
Orz nou	60—62	—.—	—.—	de nutrețiu		
Orz nou	62—64	—.—	—.—	de vinars		
Orz nou	64—66	—.—	—.—	de bere		
Ovĕs vechiu	39—41	6.85	7.20	—	—	—
Ovĕs nou	39—41	—.—	—.—	—	—	—
Porumb vechiu	75	5.05	5.10	străin		
Porumb nou	73	4.75	4.80	—	—	—
Porumb vechiu	—	—.—	—.—	Bănățan		
Porumb nou	—	—.—	—.—	—	—	—
Rapiță nouă	—	—.—	—.—	Bănățan		
Hirișcă vechiă	—	—.—	—.—	—	—	—

Têrgul de producte diverse.

(Prețul per 100 kilograme.)

Specia	Cursul Bani	Marfa
Semênță de trifoiu luțernă ung. nouă . .	52.—	56.—
Semênță de trifoiu roșiă nouă	62.—	67.—
Oleiu de morcovi duplu rafinat	28.—	29.—
Turte de oleiu Rapiță	9—	5.25
Unsoare de porc, pestană	48.—	48.50
Unsoare de porc din provinciă	—.—	—.—
Clisă nouă, uscată la aer, I-a	—.—	—.—
Clisă de masă, 4 rude	43.50	44.—
Clisă de masă, 3 rude	46.50	47.—
Clisă afumată	48.50	49.—
Sĕu sêmburos	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, cual. uscit. .	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, 100 drb . . .	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, 85 drb . . .	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, drb . . .	—.—	—.—
cu termin per 50 0kgr. în saci, 100 drb .	10.75	11.25
cu termin per 500 kgr. în saci. .	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb .	16.25	16.70
cu termin per 500 kgr. în saci, .	9.75	10.—
cu termin per 500 kgr. în saci, 100 drb .	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb .	16.25	16.50
Lecuar de prune slavon	11.50	12.50
Lecuar de prune sêrbesc	10.50	11.—
cu termin slavon	13.75	14.—
cu termin sêrbesc	12.75	13.—
Miere brută	—.—	—.—
Miere galbină, destilată	32.—	33.—
Ceară din Rosenau	152.—	155.—
Ceară slavonă	—.—	—.—

Bursa din Bucuresci 11 Nov. 1895.

Efecte	Dobênda	Scadența cupoanelor	Oferite cu bani gata
Împrumuturi de stat Române			
Rentă perpetuă	5%	Apr.—Oct.	101¼
„ amortisabilă	5%	Apr.—Oct.	98
„ „ din 1892	5%	Ian. Iuliu	97¼
„ „ „ 1893	5%	Ian. Iuliu	97
„ „ 32½ mil.	4%	Ian. Iuliu	83¼
„ „ 50 mil. .	4%	Ian. Iuliu	84¾
„ „ 274 mil.	4%	Ian. Iuliu	85
„ „ 45 mil.	4%	Ian. Iuliu	85
Obl. căilor fer. rom. (conv. Schuldverschreibung . . .	5%	Ian. Iuliu	—
Obl. de Stat (conv. rur.) . .	6%	Maiu Noemb.	101
„ casei pens. a 300 lei .	10	Maiu Noemb.	278
Împrumuturi de orașe			
Obl. ale com. Bucureșci 1893	5%	Ian. Iuliu	90
„ „ „ „ 1884	5%	Maiu Noemb.	—
„ „ „ „ 1888	5%	Iun.—Dec.	—
„ „ „ „ 1890	5%	Maiu Noemb.	88
Împrumuturi de societăți			
Scris. func. rur.	5%	Ian. Iuliu	90¹/
„ „ urb. Bucureșci .	7%	Ian. Iuliu	—
„ „ „ „ .	6%	Ian. Iuliu	101
„ „ „ „ .	5%	Ian. Iuliu	85¼
„ „ „ Iași	5%	Ian. Iuliu	77¼
Obl. soc. de basalt	6%	Ian. Iuliu	—

S'a tipărit în tipografia Heinrich Uhrmann în Timișoara.